

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПРОЕКТНЕ ЛІСОВПОРЯДНЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ
УКРАЇНСЬКА ЛІСОВПОРЯДНА ЕКСПЕДИЦІЯ

**ЗМІНИ ДО МАТЕРІАЛІВ ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ
НА ПІДСТАВІ АКТУАЛІЗОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ**

станом на 01.01.2025 року

ПОСТІЙНИЙ ЛІСОКОРИСТУВАЧ ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ФІЛІЯ «САРНЕНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

за 2024 рік

Начальник лісовпорядної партії

Леонід БЕЛЕЙКО

Провідний інженер-таксатор

Сергій ЖАБРОВЕЦЬ

Ірпінь - 2024

З М І С Т

№ п/ п	Проектні відомості	Загальні дані по філії	В тому числі по лісництву
			Страшівське
1.	Характеристика земель лісового фонду		
1.1.	Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2025 року	5	
1.2.	Відомості про місцезнаходження видів флори та фауни і їх природних середовищ існування, які охороняються відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі	8	
1.3.	Інформація про виявлення пралісів, квазіпралісів, природних лісів	10	
1.4.	Порівняльна таблиця пропонованих змін про виявлення пралісів, квазіпралісів, природних лісів	11	
1.5.	Таксаційний опис земельних ділянок лісового фонду станом на 01.01.2025 року		12
1.6.	Поквартальні підсумки розподілу земель лісогосподарського призначення за категоріями, га		18
1.7.	Поквартальні підсумки загальних запасів насаджень, рідколісь, поодиноких дерев, сухостою та захаращеності		19
1.8.	Типи лісових культур для зон Полісся та Лісостепу		20
1.9.	Фонд лісорозведення за станом 01.01.2025р.		37
1.10.	Відомість інших заходів з формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства		38
1.11.	Планово-картографічні матеріали		39

1.1. Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
Загальнодержавного значення					
Пам'ятки природи					
«Озеро Стрільське» Рішення Ради Міністрів УРСР №780-р від 14.10.1975р. (зі змінами рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991р.)	15,0	Карпилівське лісництво кв.17 вид.43 кв.18 вид.24 кв.27 вид.3 кв.28 вид.1	15,0	Карпилівське лісництво кв.17 вид.43 кв.18 вид.24 кв.27 вид.3 кв.28 вид.1	
Заказники					
«Золотинський» (ботанічний) Постанова Ради Міністрів УРСР №646 від 29.12.1981р.	1558,0	Лісівське лісництво кв.1-5,18-20, 33-35, кв.51, кв.52 Літвицьке лісництво кв.1,2,11-13,22-24,33	1558,0	Лісівське лісництво кв.1-5,18-20, 33-35, кв.36 вид.1,22,23 кв.51, кв.52 Літвицьке лісництво кв.1,2,11-13,22-24,33	Зміна нумерації виділів без зміни розташування
Усього:	1573,0		1573,0		
Місцевого значення					
Заказники					
«Костянтинівський» (лісовий) Рішення Рівненського облвиконкому від 22.11.1983 р. № 343 (зі змінами рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991р.)	0,8	Костянтинівське лісництво кв.60 вид.24	0,8	Костянтинівське лісництво кв.60 вид.24	
«Карасинський» (лісовий) Рішення Рівненського облвиконкому від 22.11.1983р. № 343 (зі змінами рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991 р. та облради №1438 від 18.12.2009р.)	267,0	Карпилівське лісництво кв.17,18,27,28	267,0	Карпилівське лісництво кв.17 вид.1-42,44-46; кв.18 вид.1-23,25-37; кв.27 вид.1,2,4,5-42; кв.28 вид.2-23	Зміна нумерації виділів без зміни розташування

продовження таблиці 1.1.

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	місцезнаходження	
«Костянтинівський» (лісовий) Рішення облвиконкому №343 від 22.11.1983р. (зі змінами рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991р. та рішення облради №1342 від 15.03.2019р.)	159,6	Костянтинівське лісництво кв.32 вид.5,7-10,12, 13; кв.33 вид.15,17,24-27, 30,34,35,36; кв.34 вид.20-24; кв.35 вид.24,26-35; кв.49 вид.1,2; кв.50 вид.1-26, 29,32,33,36,37; кв.51 вид.1-2,6-13; кв.52 вид.4-19, 23-24	159,6	Костянтинівське лісництво кв.32 вид.5,7-10,12,13; кв.33 вид.15,17, 24-27, 30,34,35,36; кв.34 вид.20-24; кв.35 вид.24,26-35; кв.49 вид.1,2; кв.50 вид.1-26, 29,32,33,36,37; кв.51 вид.1,2,6-10,12,13; кв.52 вид.4-19, 23-24	Зміна нумерації виділів без зміни розташування
«Літвицький» (лісовий) Рішення Рівненського облвиконкому №343 від 22.11.1983р	77,4	Літвицьке лісництво кв.27,28 вид1,2	77,4	Літвицьке лісництво кв.27,28 вид1,2	
«Великоозерянський» (ботанічний) Рішення Рівненської обласної ради №1195 від 27.03.2009р.	6111,0	Будимельське лісництво кв.40-43 Черменське лісництво кв.1-5,9-11,15-17, 22-25,29-32,36-47 Озерське лісництво кв.48-52,54-63,65,66,70-73	6111,0	Будимельське лісництво кв.40-43 Черменське лісництво кв.1-5,9-11,15-17, 22-25,29-32,36-47 Озерське лісництво кв.48-52,54-63,65,66,70-73	
Разом заказників:	6615,8		6615,8		
Пам'ятки природи					
«Дендропарк» Рішення облвиконкому від 22.11.1983р. №343 (зі змінами рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991р. та рішення облради №1438 від 18.12.2009р.)	1,5	Сарненське лісництво кв.78 вид.9	1,5	Сарненське лісництво кв.78 вид.9	

продовження таблиці 1.1.

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	Місцезнаходження	
«Озеро Карпилівське» Рішення обласної ради від 13.10.1993р. №213	0,6	Карпилівське лісництво кв.82 вид.1	0,6	Карпилівське лісництво кв.82 вид.1	
«Трипутнянський парк» Рішення Рівненського облвиконкому №343 від 22.11.1983р.	3,0	Трипутнянське лісництво кв.8 вид.64	3,0	Трипутнянське лісництво кв.8 вид.64	
«Лісівська», пралісова Рішення Рівненської обласної ради від 17.12.2021р., №442	20,0	Лісівське лісництво кв.53 вид.7	20,0	Лісівське лісництво кв.53 вид.7	
«Крушина», пралісова Рішення Рівненської обласної ради від 17.12.2021р., №442	30,0	Літвицьке лісництво кв.44 вид.5	30,0	Літвицьке лісництво кв.44 вид.5	
Разом:	55,1		55,1		
Заповідні урочища					
«Букові насадження» Рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991р. (зі змінами рішення облради №1438 від 18.12.2009р.)	3,5	Кричильське лісництво кв.33 вид.9,10	3,5	Кричильське лісництво кв.33 вид.9,10	
«Розвилка» Рішення облвиконкому від 22.11.1983р. №343 (зі змінами рішення облвиконкому №98 від 18.06.1991р. та рішення облради №1438 від 18.12.2009р.)	16,0	Страшівське лісництво кв.77 вид.2, 3	16,0	Страшівське лісництво кв.77 вид.2, 3	
«Поліська діброва» Рішення Рівненського облвиконкому №343 від 22.11.1983р.	26,0	Дубровицьке лісництво кв.28 вид.26-28; кв.40 вид.1,34;	26,0	Дубровицьке лісництво кв.28 вид.26-28; кв.40 вид.1,44	Зміна нумерації виділів без зміни розташування
Разом:	45,5		45,5		

продовження таблиці 1.1.

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	За даними охоронних зобов'язань		За даними лісовпорядкування		Примітки (причини змін площі чи літерації)
	площа, га	місцезнаходження	площа, га	Місцезнаходження	
Усього місцевого значення:	6716,4		6716,4		
Усього по філії:	8289,4		8289,4		

1.2. Відомості про місцезнаходження видів флори та фауни і їх природних середовищ існування, які охороняються відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі

Назва лісництва	Перелік кварталів	Площа, га	Коротка характеристика території
Карпилівське	1-10,12-19,21-30,33-35,38-40, ч.68,87, 91	2419,6	UA0000244 Nyzhnii Sluch UA0000103 Dubrovytsko-Sarnynskiyi
Руднянське	1-3, ч.4	428,0	UA0000023 Rivnenskyi Nature Reserve UA0000103 Dubrovytsko-Sarnynskiyi
Сарненське	ч.6	0,6	UA0000244 Nyzhnii Sluch UA0000347 Sluch river valley in Rivne region
Страшівське	ч.104	30,9	UA0000244 Nyzhnii Sluch UA0000347 Sluch river valley in Rivne region
Немовицьке	ч.105	0,1	UA0000347 Sluch river valley in Rivne region

продовження таблиці 1.2.

Назва лісництва	Перелік кварталів	Площа, га	Коротка характеристика території
Тинненське	ч.88,95,106,108,145	90,7	UA0000347 Sluch river valley in Rivne region UA0000346 Bober river valley
Лісівське	1-15,18-30,33-47,51-69	4586,5	UA0000186 Dubrovytskyi
Літвицьке	1-60,64-66,71,72	4433,0	UA0000186 Dubrovytskyi
Дубровицьке	6-10,19-24,31-36,41-44,ч.45,ч.46,ч.51,52-55	1995,0	UA0000186 Dubrovytskyi UA0000244 Nyzhnii Sluch
Перебродівське	6-12,ч.14,15-26,ч.27,29-51,ч.52,53	4186,6	UA0000023 Rivnenskyi Nature Reserve UA0000103 Dubrovytsko-Sarnynskyi
Будимельське	1-15,ч.16,17-24,ч.25	2271,6	UA0000023 Rivnenskyi Nature Reserve UA0000130 Charivna Havan National Nature Park UA0000023 Rivnenskyi Nature Reserve
Залузьке	10-18,ч.19,ч.20,21-25,28-32,ч.33,ч.34,35-41,ч.42,43-65,70,71,75	6356,7	UA0000244 Nyzhnii Sluch UA0000103 Dubrovytsko-Sarnynskyi
Озерське	1-6,ч.7,ч.20,ч.18,ч.19,ч.21,23-26,29-33,ч.34,35-67,ч.68,ч.69,ч.79,ч.80,ч.83	6304,0	UA0000103 Dubrovytsko-Sarnynskyi UA0000023 Rivnenskyi Nature Reserve
Черменське	ч.18,ч.19,ч.20;26,27,ч.28;33,34,ч.41,ч.42,ч.46	786,0	UA0000103 Dubrovytsko-Sarnynskyi
Усього:		33889,3	

1.3. Наявність пралісів, квазіпралісів і природних лісів

Назва лісництва	Квартал	Виділ, підвиділ	Площа, га	Коротка характеристика території
1. Природні ліси				
Лісівське	53	7	20,0	Територія на болотистій місцевості вкрита особливо цінними сосновими природними лісами, які є середовищем існування раритетного біорізноманіття Полісся
Літвицьке	44	5	30,0	Територія вкрита особливо цінними сосновими і вільховими природними лісами, які є середовищем існування раритетного біорізноманіття
Разом:			50,0	

Порівняльна таблиця пропонованих змін про виявлення пралісів, квазіпралісів, природних лісів

Лісовпорядкування 2019р.				Станом на 01.01.2025р.			
квартал	виділ	площа, га	примітка	квартал	виділ	площа, га	примітка
				Лісівське лісництво			
				53	7	20,0	
				Літвицьке лісництво			
				44	5	30,0	
				Усього:		50,0	

Рівненська область

Філія "Сарненське лісове господарство" ДП "Ліси України"
Страшівське лісництво

ТАКСАЦІЙНИЙ ОПИС ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ЛІСОВОГО ФОНДУ
за станом на 01.01.25 року

Страшівське лісництво Експлуатаційні ліси

Ви-діл, під-ви-діл	Пло-ща, га	Характеристика дерево-станів, підросту, підліску, не вкритих лі-совою рослинністю і нелісових земель, до-даткові відомості	Я	Еле-мент у лісу	Вік, ро-ків	Ви-со-та, м	Діа-метр, см	Гру-па ві-ку	Клас бо-лі-су (ТЛУ)	Тип лі-су (ТЛУ)	Пов-но-та	Запас деревини			% ді-ло-вих де-рев	Господарський захід
												на 1 га, куб.м	на ви-ділі, тис. куб.м	в т.ч. за скла-довими породами		
13	0.3	ОЗЛД. Берегозахисні лісові ділянки Лісові культури 10СЗ Репрезентативна ділянка	1	СЗ	65	20	22	6	2	А2С	0.75	300	0.09	0.09	70	
14	0.3	10СЗ Селекційна оцінка: нормальне насадження Репрезентативна ділянка	1	СЗ	75	21	28	6	2	А1С	0.65	280	0.08	0.08	80	
15	0.9	Лісові культури 9СЗ1БП БП - природного походження Якість лісових культур - 2 клас	1	СЗ БП	11 10	4.3 6	6 8	2	2	А3С	0.65	27	0.02	0.02		
16	0.8	Лісові культури 10СЗ Репрезентативна ділянка	1	СЗ	61	16	18	6	3	А1С	0.74	200	0.16	0.16	60	
17	0.1	Лісові культури 10СЗ Якість лісових культур - 2 клас	1	СЗ	7	2.3	2	2	2	А2С	0.61	10				
18	0.1	Удосконалена лісова дорога Ширина - 10 м, протяжність - 0.1 км, стан задовільний, категорія - 3 Лісогосподарського призначення														
19	0.2	ОЗЛД. Берегозахисні лісові ділянки 7СЗ(60)2СЗ(145)1БП	1	СЗ	60	15	18	5	3	А1С	0.66	165	0.03	0.02	40	
					СЗ	145	16	32						0.01	40	
					БП	60	19	24							30	
20	0.2	Лісові проїзди Ширина - 4 м, протяжність - 0.6 км, стан задовільний Лісогосподарського призначення														Ремонт і утрим. доріг лісогосподарських
21	0.4	Лісовий меліоративний канал Ширина - 5 м, протяжність - 0.7 км, стан задовільний осушувальні														
22	0.5	Просіка квартальна Ширина - 3 м, протяжність - 1.5 км, площа заросла														Розчищення квартальних просік
Разом по кварталі																
43.7																

Філія "Сарненське лісове господарство" ДП "Ліси України"
 Страшівське лісництво
 Рельєф - усього (рівнинний + гірський)

Аркуш 1

ПОКВАРТАЛЬНІ ПІДСУМКИ РОЗПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА КАТЕГОРІЯМИ, ГА

К	Площа земель	Лісові землі											Нелісові землі												
		Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки		Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки									Разом лісових земель	Сільськогосподарські угіддя					Води	Болота	Садби, споруди	Траси	Пішохідні шляхи	Інші лісові землі	Разом лісових земель
		разом	в т.ч лісові культури	Незмішані лісові культури	Лісові розсадники плантації	Рідколісся	Згайзагиби лінасаджень	Зростаючі пуситири	Галлявини, пуситири	Біогалявини	Лісові шляхи, просіки, прогниві лісові осушувачі	Разом не вкритих лісових рослинних ділянок		Рілля	Сіножаті	Пасовища	Багатолітні насадженьня	Разом сільськогосподарських угідь							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

КАТЕГОРІЯ ЛІСІВ Експлуатаційні ліси
 Експлуатаційні ліси

42	43.7	27.1	5.2									2.8	2.8	29.9					13.1	0.1	0.6					13.8																	
43	49.0	5.0	2.9						7.7			2.5	10.2	15.2					6.6	2.7						33.8																	
																			24.5																								
РАЗОМ ПО КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ І ОБ'ЄКТУ																			92.7	32.1	8.1						7.7			5.3	13.0	45.1				19.7	2.8	0.6					47.6
																			24.5																								
%	100.0	34.7	8.7						8.3			5.7	14.0	48.7					21.3	3.0	0.6					51.3																	
																			26.4																								

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПЛОЩІ ЗА КАТЕГОРІЯМИ ЗЕМЕЛЬ

Насадження природного походження 24.0 (графа 3)	Лісові культури лісовідновлювальні 8.1 (графа 4)
Галлявини 7.7 (графа 10)	Озера 10.3 (графа 20)
Ставки 14.2 (графа 20)	Удосконалені лісові дороги 1.3 (графа 12)
Лісові проїзди 0.9 (графа 12)	Просіки кварталні 0.6 (графа 12)
Лісові меліоративні канали 2.5 (графа 12)	Садби 2.2 (графа 22)
Дамби 0.6 (графа 22)	Лінії електромережі 0.6 (графа 23)
Болота 19.7 (графа 21)	

РОЗПОДІЛ ПЛОЩІ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
 ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ РАЙОНАМИ І МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ

Сарненський район
 Клесівська селищна ТГ

(КВАРТАЛИ: 42, 43)	92.7	32.1	8.1						7.7			5.3	13.0	45.1					19.7	2.8	0.6					47.6																
																			24.5																							
РАЗОМ ПО АДМІНІСТРАТИВНОМУ РАЙОНУ																			92.7	32.1	8.1						7.7			5.3	13.0	45.1				19.7	2.8	0.6				47.6
																			24.5																							

Типи лісових культур для зон Полісся та Лісостепу

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
БОРИ				
А ₀ – А ₁ Сипучі піски з порівняно рівним рельєфом, напівзадернілі галявини і пустирі	1. На ділянках де немає небезпеки виникнення вітрової ерозії – суцільна оранка на глибину 20-24см, безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 2. Влаштування борозен двовідвальним плугом, внесення і загортання дисковими знаряддями 30-60 т/га компостованого торфу. 3. На ділянках де можлива вітрова ерозія, дискування смуг і безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см.	2,5-3x0,5-0,7 або 1,5x0,5	1 2	СзСзСзСзСзСз СзСзСзСзСзСз СбСзСзСзСзСз
Примітка: Якщо для одних і тих же умов рекомендується декілька схем змішування, то перевага віддається тій, яка стоїть на першому місці. В усіх випадках, коли спосіб садіння не вказаний, то садіння проводиться механізовано.				
А ₀ – А ₁ Зруби в осередках підкорового клопа, а також в інших низькоповнотних насадженнях	1. Корчування пнів і ви́чисування коріння, суцільна оранка і безвідвальне розпушування ґрунту в рядах садіння на глибину 60-80 см з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 2. Проведення борозен двовідвальним плугом, внесення і загортання дисковими знаряддями 30-60 т/га компостованого торфу.	2,5-3x0,5-0,7	3 4	СзСзСзСзСзСзСб СбСзСзСзСзСзСз СзСзСзСзСзСзСз
А ₁ Свіжі зруби	1. Пониження пнів в смугах шириною 2м, з наступним 2-3 разовим обробітком ґрунту дисковими знаряддями. 2. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен двовідвальним плугом і повернення на дно родючого шару ґрунту дисковими знаряддями. 3. Корчування пнів у смугах шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7	5 6	СзСзСзСзСзСзСб СбСзСзСзСзСзСз СзСзСзСзСзСзСз
Примітки: 1. В ТУМ А ₀ – А ₁ береза як на пісках, так і на зрубках вводиться лише в мікропониженнях. 2. Ряди , ланки і площадки берези можуть чистими або через одне садивне місце змішані із зіноваттю руською або дніпровською і спіреєю калинолистою, а в перехідних ТУМ від А ₁ до А ₂ – птелеєю і барбарисом звичайним. 3. Якщо для одних і тих же умов рекомендується декілька способів обробітку ґрунту, то перевага надається тому, який стоїть на першому місці. 4. Ширина смуги розкорчування і зрізування пнів врівень із землею залежить від габаритів тракторів, які застосовуються для садіння сіянців і догляду за лісовими культурами. 5. Сосна Банкса вводиться в кожне 6 або 7 садивне місце при умові, що вона буде зрубана в 6-8 річному віці. 6. На ділянках, де повинно проводитись зрізування пнів врівень із землею, ряди майбутніх посадок визначають вже при відведенні лісосік.				
А ₂ Староорні землі, галявини, пустирі і піски	1. Суцільна оранка на глибину 20-25см з наступним безвідвальним розпушуванням ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 2. Проведення борозен двовідвальним плугом, внесення і загортання дисковими знаряддями 30-60 т/га компостованого торфу.	2,5x0,5-0,7 або 1,5x0,5	7 8 9 10	4-5р.Сз 1р.Бп СзСзСзСзСзСзСз Ланками в ряду 15-20 сіянців Сз 5-7 Бп 7р.Сз 3р.Бп Ч

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
A ₂ Зруби в осередках кореневої губки	1. Суцільне корчування пнів, оранка з наступним безвідвальним розпушуванням ґрунту на глибину 60-80см. 2. Проведення борозен двовідвальним плугом з поверненням на дно родючого шару ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7	11 12 13 14 15	4-5р.Сз 1р.Бп БпБпБпБпБп 7р.Сз 3р.Бп 7р.Сз 5р.Бп 7р.Сз 5р.Дчр
Примітки: 1. Міжряддя шириною 1,5м застосовують в свіжих борах, суборах і судібровах на пісках і староорних землях, а також на зрубках без природного поновлення для заготівлі новорічних ялинок, деревної зелені і тонкоміру на технологічну тріску. При такій ширині міжрядь сосну вирубують через один ряд у 6-8 років, але не пізніше як в 16-20 років. В таких культурах в рядах, що вирубаються, саджають чисту сосну, а в тих, що залишаються, змішують її з іншими породами ланками – 15-20 садивних місць займає сосна, 5-7 – інші породи. 2. Плантажну оранку проводять в лісостеповій зоні на глибоких однофазних пісках без гумусового шару. 3. На староорних землях, щоб до 30-40 років не проводити рубок догляду і уникнути появи кореневої губки, створюють змішані культури, сянці саджають з розміщенням садивних місць 3,0x0,5-0,75м і на 6-8 рік вирубують так, щоб розміщення деревець було 3,0x1-1,5м.				
A ₂ Зруби в осередках соснового підкорового клопа	1. Корчування пнів і вичісування коріння, безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 2. Проведення борозен двовідвальним плугом, внесення і загортання дисковими знаряддями 30-60 т/га компостованого торфу.	2,5-3x0,5-07	16 17	4-5р.Сз 1р.Бп Ланками в ряду 15-20 сянців Сз, 5-7 сянців Бп
Примітки: 1. Крім берези, в ТУМ А ₂ вводять в культури рядами, ланками і площадками грушу лісову, горобину звичайну, а також зіновать руську і дніпровську, бузину червону та інші породи. 2. Розміщення сянців берези в ряду через 1м. Її вводять чистими рядами або ланками, а також змішують з чагарниками через одне садивне місце.				
A ₂ Свіжі зруби а) без природного поновлення	1. Пониження пнів з 2-3разовим обробітком ґрунту дисковими знаряддями. 2. Пониження пнів, проведення борозен двовідвальним плугом з поверненням на їх дно родючого шару ґрунту дисковими знаряддями.	1,5x0,5	18 19 20	СзСзСзСзСзСз 4-5р.Сз 1р.Бп Ланками в ряду 15-20 Сз, 5-7 Бп
Примітка: Березу вводять тільки на зрубках, де не появиться природне поновлення				
б) з поновленням берези та інших порід	Способи обробітку ґрунту аналогічні зрубам у свіжих борах без поновлення.	2,5-3x0,5-0,7або 1,5x0,5	21	СзСзСзСзСзСз
A ₂ Галівини, рідколісся та інші ділянки вкриті вересом	1. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 2. Корчування пнів і вичісування коріння, обробіток ґрунту важкими дисковими боролами, оранка і безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння. 3. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення на їх дно родючого шару ґрунту, або обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7	22 23	Ланками в ряду 15-20 Сз, 5-7 Бп СзСзСзСзСзСз
A ₃ Свіжі зруби а) поновлення відсутнє	1. Способи обробітку ґрунту відповідно до ділянок на зрубках в ТУМ А ₂ . 2. На ділянках, де може застоюватись вода або спостерігається надмірна зволоженість – проведення борозен глибиною 20-25см і садіння сянців у гребінь перекинутої скиби. Садіння ручне.	1,5x0,5	24 25	4-5р.Сз 1р.Бп СзСзСзСзСз
б) поновлення берези	Способи обробітку ґрунту відповідно зрубам для ТУМ А ₂ без поновлення.	2,5-3x0,5-0,7	26	СзСзСзСзСз
Примітка: Береза як головна порода в ТУМ А ₂ висаджується там, де є часткове її поновлення і для вирощування сосни потрібне багаторазове освітлення.				

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
А ₄ Свіжі зруби	1. Проведення борозен двовідвальним плугом глибиною 20-25см, садіння сіяньців в гребінь скиби. Садіння ручне.	2,5-3x0,5-0,7 3-4x1	27	СзСзСзСзСз
	2. Створення мікропідвищень бульдозерами, екскаваторами та іншими засобами. На 1 га 500-600 площадок. Садіння ручне в площадки 1,5x2м довжиною, 0,7x1,2м шириною та 0,5-0,7м висотою.	На одну площадку 5 сіяньців	28	СзСзСзСзСз
Примітки: 1. Для забезпечення поновлення сосни в ТУМ А ₃ -А ₄ крім садіння сіяньців проводиться висівання насіння навколо пнів з розрахунку 50-70 г/га. Таке висівання доцільно проводити також на зрубках в ТУМ А ₂ В ₂ В ₃ С ₂ С ₃ . 2. При товщині шару торфу до 50-70см саджають сосну, а при більшій товщині – березу пухнасту або повислу.				
А ₂ – А ₄ Осушені болота	1. Суцільна оранка чагарниково-болотними або плантажними плугами, 1-2разове дискування і створення через 20-30м борозен, перпендикулярно каналам для стікання з поверхні надмірної кількості вологи 2. Плантажний обробіток ґрунту за системою чорного пару, проведення через 20-30м борозен перпендикулярно до каналів для стоку надмірної вологи. 3. Проведення борозен глибиною 20-25 см і садіння сіяньців у гребінь скиби. Садіння ручне. 4. Наорювання смуг всклад чагарниково-болотними або плантажними плугами. Садіння ручне.	2,5-3x0,5-0,7	29	СзСзСзСзСз
А ₂ – А ₄ Осушені болота, вкриті чагарниками	1. Заорювання дрібних чагарників чагарниково-болотними плугами, дискування зраного ґрунту в 2-3 сліди, створення борозен перпендикулярно до каналів через 20-30м для стоку води. 2. Те ж, але з попереднім зрубанням чагарників або прибирання їх чагарникорізами.	2,5-3x0,5-0,7	30	СзСзСзСзСз СзСзСзСзСз
А ₄ – А ₅ Ділянки боліт, осушення яких недоцільне або економічно не вигідне	1. Наорювання смуг чагарниково-болотними або плантажними плугами, ручне садіння сіяньців в гребінь скиб. 2. Влаштування каналів плугами-канавокопачами, або канавокопачами.	3-4x0,5-0,7	31	СзСзСзСзСз
	3. Підготовка площадок-мікропідвищень бульдозерами, або екскаваторами розмір площадок: довжина 1,5-2м, ширина 0,7-1,2м, висота 0,5-0,7м, 500-600 площадок на 1га. Садіння ручне.	На одну площадку 5сіяньців	32	БпБпБпБпБп
Примітка: При товщині шару торфу до 50-70см саджають сосну, а при більшій товщині – березу пухнасту або повислу.				
СУБОРИ				
В ₀ – В ₁ Рівнинні та слабохвилясті піски, староорні землі або задернілі галявини та пустирі, яружно-балкові схили, змиті до материнської породи	1. Суцільна оранка з наступним безвідвальним розпушуванням ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 2. На ділянках, де є небезпека вітрової ерозії, дискування ґрунту смугами для знищення дернини, маркування та розпушування ґрунту в рядах садіння на глибину 60-80см з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників.	2,5-3x0,5-0,7 або 1,5x0,5	33	СзСзСзСзСз
Примітка: В мікропониженнях саджають березу з розміщенням 2,5-3x1м.				
В ₀ – В ₁ Зруби в осередках соснового підкорового	Корчування пнів і вичісування коріння, суцільна оранка та безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см, з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників.	2,5-3x0,5-0,7	34	СзСзСзСзСзСб
			35	СбСзСзСзСзСз СзСзСзСзСзСз

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
клопа				
В ₀ Свіжі і старі зруби	Суцільне корчування пнів і вичісування коріння, обробіток ґрунту за системою чорного пару і безвідвальне розпушування в рядах садіння на глибину 60-80см.	2,5x0,5-0,7	36	С3С3С3С3С3Сб СбС3С3С3С3С3 С3С3С3С3С3С3
В ₁ Свіжі зруби, поновлення відсутнє	1. Пониження пнів у смугах шириною 2м з наступним 2-3 разовим обробітком ґрунту дисковими знаряддями. 2. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен двовідвальним плугом і повернення на дно родючого шару ґрунту дисковими знаряддями. 3. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5x0,5-0,7	38 39	С3С3С3С3С3С3 С3С3С3С3С3Сб СбС3С3С3С3С3
Примітка: В ТУМ В ₀ -В ₁ де немає можливості розкорчувати пні і розпушити ґрунт на глибину 60-80см ширина міжрядь має бути 1,5-2м				
В ₂ Рівнинні та горбкуваті піски, галявини і староорні землі	1. Суцільна оранка на глибину 20-24см з наступним безвідвальним розпушуванням ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння з одночасним внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 2. Дискування ґрунту смугами для знищення дернини, безвідвальне розпушування ґрунту в рядах садіння на глибину 60-80см з внесенням хімічних препаратів проти коренегризучих шкідників. 3. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту на їх дно дисковими знаряддями з можливим наступним безвідвальним розпушуванням на глибину 60-80см. 4. Борознування ґрунту плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням dna борозни на глибину 40-80см.	2,5-3x0,5-0,7	40 41 42 43 44 45 46	4-5р.С3 1р.Дчр Ланками в ряду 15-20 сіяців С3 5-7 Дчр або інших порід 7р.С3 3р.БпЧ 7р.С3 1р.Дчр 7р.С3 1р.БпЧ 10р.С3 10р.Бп 10р.С3 10р.Дчр
Примітки: 1. На староорних землях та розкорчованих зрубках в ТУМ В ₂ змішувати сосну з дубом звичайним недоцільно. 2. Крім дуба червоного сосну змішують з липою, грушею лісовою, горобиною, вільхою чорною, бузиною червоною, барбарисом, черемшиною пізньою, спіреєю і птелеєю. 3. Як в ТУМ В ₂ , так і в інших умовах на ділянках де немає і не буде природного поновлення другорядними породами, як домішку до головної породи вводять суміш тих супутніх деревних і чагарникових порід, які ростуть тут в деревостанах природного походження.				
В ₂ Свіжі зруби а) без порослі і самосіву дуба, берези та інших порід	1. Пониження пнів у смугах шириною 2м з 2-3 разовим обробітком ґрунту дисковими знаряддями. 2. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен двовідвальним плугом з поверненням на їх дно родючого шару ґрунту дисковими знаряддями. 3. Корчування пнів у смугах шириною 1,7-2м та обробіток ґрунту дисковими знаряддями з наступним безвідвальним розпушуванням на глибину 60-80см. 4. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту на їх дно, дисковими знаряддями. 5. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням dna борозни до 40см. 6. Суцільне пониження пнів і дискування ґрунту в 2-3 сліди. Маркування ґрунту вздовж та поперек для закладання плантаційних культур. Садіння ручне.	2,5-3x0,5-0,7 1,5-2x0,5 2,5x2,5 або 3,0x3,0	47 48 49 50 51 52 53 54	4-5р.С3 1р.Дз Ланками в ряду 15-20 сіяців С3 5- 7Дз 7р.С3 3рБп 7р.С3 3р.Дчр 5р.С3 1р.Бп С3С3С3С3С3 С3С3С3С3С3 С3С3С3С3С3

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
<p>Примітки: 1. В свіжих суборах на зрубках без природного поновлення сосну змішують з дубом звичайним суборевого екотипу, липою дрібнолистою, дубом червоним, грушею лісовою, горобиною звичайною, кленом гостролистим, вільхою чорною, черемхою пізньою, бузиною червоною, птелеєю, спіреєю калинолистою, барбарисом звичайним та іншими породами. Вільху чорну вводять здебільшого ланками, як ґрунтополіпшуючу породу.</p> <p>2. Сосну змішують з березою лише в бідних суборах і перехідних ТУМ від А₂ до В₂.</p> <p>3. Листяні породи і чагарники вводять не більше 20-25% від загальної кількості садивних місць так, щоб вони виконували ґрунтополіпшуючу роль не розриваючи шатра сосни.</p>				
б) при наявності поновлення другорядними породами	Способи обробітку ґрунту відповідно тим, що застосовуються на зрубках у ТУМ В ₂ без поновлення (пункти 1,2,3,4).	2,5-3x0,5-0,7	55	СзСзСзСзСз
В ₂ Зруби насаджень, пошкоджених кореневою губкою	1. Корчування пнів з вичісуванням коріння, оранка і безвідвальне розпушування ґрунту в рядах садіння на глибину 60-80 см.	2,5-3x0,5-0,7	56	Бп Ч Бп Ч Бп Ч
	2. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту на їх дно дисковими знаряддями, розпушування на глибину 60-80см.		57	Ч Бп Ч Бп Ч Бп
	3. Часткове пониження пнів у смугах шириною 1,7-2м з наступним 4 ^х -кратним обробітком ґрунту дисковими знаряддями.		58	3-4р.Сз 1р Дз
	4. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням dna борозни до 40см.		59	Ланками в ряду 8-10Сз 5-7Дз
	5. Створення плантаційних культур сосни.	2,5x2,5 або 3x3	60	1р.Дчр 1р.Ч або Сп
Примітка: Після суцільного корчування пнів і розпушування ґрунту на глибину 60-80см саджають сосну звичайну, при частковому обробітку ґрунту – березу або дуб червоний.				
В ₂ Зруби та інші ділянки вкриті куничником	1. Суцільне корчування пнів з вичісуванням коріння, оранка і однорічний пар, безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см.	2,5-3x0,5-0,7	63	СзСзСзСзСз
	2. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м та обробіток ґрунту дисковими знаряддями, безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см	або 1,5x0,5	64	7р.Сз 3рБп
	3. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту на дно дисковими знаряддями.		65	7р.Сз 3р.Дчр
	4. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням dna борозни до 40см.		66	5р.Сз 1р.Бп
В ₂ – В ₃ Зруби поновлені листяними породами (1 кл. віку)	1. Прорубування коридорів шириною 2м, зрізування пнів врівень із землею і обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-4x0,5-0,7	67	СзСзСзСзСз
2. Прорубування та корчування пнів у коридорах шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями.				
3. Прорубування коридорів шириною 2м, проведення борозен двовідвальним плугом і поверненням родючого шару в їх дно дисковими знаряддями з можливим наступним безвідвальним розпушуванням на глибину 60-80см.				
В ₂ – В ₃ Зруби частково поновлені сосною та листяними породами	Площадками 1x1м або 1,5x1,5м. На 1 га 500-600 площадок в місцях, де немає природного поновлення. Садіння ручне.	На площадку 5 сіянців	68	СзСзСзСзСз

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
В ₃ Свіжі зруби а) поновлення відсутнє	1. Способи обробітку ґрунту відповідно тим, що застосовуються на свіжих зрубках в ТУМ В ₂ без поновлення (пункти 1,2). 2. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням дна борозни до 40см. 3. На ділянках, де можливий застій води, проведення борозен глибиною 20-25см і садіння сіянців в гребінь скиб.	2,5-3x0,5-0,7 або 1,5x0,5 5x1-0,7	69 70	СзСзСзСзСз 2пари рядів Сз 1пара рядів Дз
б) з поновленням другорядних порід	Способи обробітку ґрунту відповідно тим, що застосовуються на свіжих зрубках в ТУМ В ₂ без поновлення (пункти 1,2).	2,5-3x0,5-0,7	71	СзСзСзСзСз
В ₂ – В ₃ Свіжі зруби з чагарниками	1. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 2. Прорубування коридорів шириною 2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7	72	СзСзСзСзСз
В ₂ – В ₃ Заплави річок, вкриті чагарниками	1. Прорубування коридорів перпендикулярно руслу річки шириною 1,5-2м. Відстань між центрами коридорів 4-5м. 2. Обробіток ґрунту дисковими знаряддями і влаштування ям ямокопачами. Садивний матеріал – великомірні саджанці. Садіння ручне.	4x4 5x5 5x2	73 74	ТчТчТчТчТч Тч Взг Тч Взг Взг Тч Вгг Тч
В ₂ – В ₃ Заплави річок без чагарників	1. Маркування ґрунту та копання ям ямокопачами. Садіння ручне. 2. Обробіток смуг фрезами або дисковими знаряддями.	4x4 або5x5 4x0,75	75 76	ТТТТТТТТТТ ТчТчТчТчТч
Примітки: 1. В заплавах річок віддають перевагу тополі чорній (осокір) , в понижених місцях з родючими ґрунтами – вербі ламкій і білій. 2. Від меженного рівня води до брівки берега а також по самому березі створюють чагарниковий пояс в залежності від умов з верби трьохтичинкової, російської, кошикової, шелюги, аморфи. На багатих ґрунтах на брівці берега саджають калину звичайну. 3. При змішуванні тополі з чагарниками використовують свидину, птелею, бузину чорну, бузину червону та інші види. 4. З боку поля, а також вздовж доріг і прогонів захисні лісові насадження облямовують 3-4 рядами шипшини, терну, глоду або обліпихи.				
В ₂ – В ₃ Заплави річок, що заливаються водою на порівняно короткий термін	1. Обробіток ґрунту смугами за допомогою фрез або дискових знарядь. Напрямок смуг орієнтований перпендикулярно руслу річки або основній течії весною в період повені. 2. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту на дно дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7 1,5x0,5	77 78 79 80	3-4р.Сз 1р.Ч Ланками в ряду 15-20 сіянців Сз 7x10 Ч або Гшз Грз Дчр Бп Ч Бп Ч Бп Ч або 1р.Бп 1р.Ч Бп Ч Ч Бп Ч Ч Ч Ч Бп Ч Ч Бп
В ₄ Свіжі зруби, поновлення відсутнє	Проведення борозен двовідвальним плугом глибиною 20-25см і садіння сіянців в гребінь перекинутої скиби. Садіння ручне.	2,5-3x0,5	81 82	СзСзСзСзСз БпБпБпБпБп
Примітки: 1. Для забезпечення надійного поновлення сосни в ТУМ В ₃ , В ₄ , крім садіння сіянців висівають насіння навколо пнів з розрахунку 50-70 г/га. 2. При товщині торфу до 50-70см саджають сосну, при більшій – березу. На ділянках з проточним зволоженням як домішку до сосни і берези ланками вводять вільху чорну за схемою 15-20 сіянців головної породи 5-7 сіянців вільхи і т. д.				

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
СУДІБРОВИ І СУГРУДКИ				
C ₀ – C ₁ Свіжі і старі зруби. Рельєф рівнинний	1. Суцільне корчування пнів, вичісування коріння, обробіток ґрунту за системою чорного пару і безвідвальне розпушування на глибину 60-80см. 2. Корчування пнів у смугах шириною 2м з наступним обробітком ґрунту дисковими знаряддями. 3. Зрізування пнів у смугах шириною 2м з наступним 2-3 разовим обробітком ґрунту дисковими знаряддями.	2,5x0,5-0,7	83 84 85 86	СзСзСзСзСз 2р.Сз 1р.Ч Ланками в ряду 15-20 сянців Сз 5-7 Ч або Дз 4-5р.Сз 1р.Дз
Примітки: 1. Чагарники – скумпія, клен татарський, глід, терен, смородина золотиста. Колючі чагарники – глід, терен, обліпиху і шипшину для садіння по межах ділянок 3-4 рядами. 2. В ТУМ C ₁ крім чагарників, зокрема кизилу, можна використовувати грушу лісову і клен польовий.				
C ₂ Свіжі зруби а) поновлення відсутнє	1. Пониження пнів у смугах шириною 2м з наступним обробітком ґрунту дисковими знаряддями. 2. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен двовідвальним плугом з поверненням родючого шару ґрунту на дно дисковими знаряддями. 3. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення на їх дно родючого шару ґрунту дисковими знаряддями. 4. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями і безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60- 80см. 5. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням dna борозни до 40см. 6. Суцільне пониження пнів і обробіток ґрунту дисковими знаряддями для створення плантаційних культур, маркування ґрунту в двох взаємоперпендикулярних напрямках. Садіння ручне.	2-3x0,5-0,7 1,5x0,5 3x3-1,5 3,5x3,5-1,5 4x4-1,5	87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105	4-5р.Сз 1р.Дз або Лпд 4р.Сз 1р.Яле Ланками в ряду 15-20 Сз, 5-7Дз Лпд Яле Яле Яле Яле 1р.Гхч 1р.Ч Мде Ч Сп Ч Мде Мде Ч Ч Мде Мде Сп Мде Сп 1р.Дз 1р.Сп 1р.Дз 1р.СпЧ 5р.Сз 5р.Яле 5р.Сз 5р.Мде 5р.Сз 3р.Дз 1р.Дчр 1р.Ч 10р.Сз 10р.Бп 10р.Сз 10р.Дчр СзСзСзСзСз ЯлеЯлеЯлеЯле ДглДглДглДгл
Примітки: 1. Крім дуба звичайного суборевого екотипу, в ТУМ C ₂ як домішку до сосни використовують липу серцелисту, клени гостролистий і татарський, свидину, бруслину бородавчасту і європейську, горобину звичайну, граб, грушу лісову, ліщину, черемшину пізню, дуб червоний, барбарис звичайний та інші породи. 2. Чисті культури ялини створюють на невеликих за площею ділянках серед соснових або листяних деревостанів. 3. Дуб як головну породу саджають в перехідних ТУМ від C ₂ до Д ₂ .				
б) з поновленням другорядних порід	Способи обробітку ґрунту відповідно зрубам в ТУМ C ₂ без природного поновлення (пункти 1,2,3,4,).	2,5-4x0,5-0,7	106 107 108 109	СзСзСзСзСз ЯлеЯлеЯлеЯле ДзДзДзДзДз ГхчГхчГхчГхч

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
			110	МдеМдеМдеМде
С ₂ – С ₃ Свіжі зруби з груповим розміщенням поновлення	1. Способи обробітку ґрунту відповідно зрубам у ТУМ С ₂ без природного поновлення. 2. Площадками 1x1м або 1,5x1,5м. На 1 га 500-600 площадок в місцях, де немає природного поновлення. 3. Ямокопачами в місцях, де немає поновлення – 700-800 ям/га.	2,5-4x0,5 5 сіянців на площадку 1 великомірний саджанець в ямку	111 112 113 114 115 116 117	СзСзСзСзСз ЯлеЯлеЯлеЯле ДзДзДзДзДз СзСзСзСзСз ЯлеЯлеЯлеЯле ЯлеЯлеЯлеЯле МдеМдеМдеМде
Примітка: Для активізації ґрунтових мікробіологічних процесів і підвищення продуктивності лісу, як домішку до сосни в ТУМ С ₂ -С ₃ в кожне 15 або 20 садивне місце вводять ялину або модрина.				
С ₂ Зруби насаджень, пошкоджених кореневою губкою	1. Корчування пнів і вичісування коріння, оранка та безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см в рядах майбутнього садіння. 2. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 3. Проведення борозен двовідвальним плугом з поверненням родючого шару ґрунту на їх дно дисковими знаряддями. 4. Пониження пнів у смугах шириною 2м, проведення по їх центру борозен плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням дна борозни до 40см.	2,5-3x0,5-0,7	118 119 120 121 122 123 124	Бп Ч Бп Ч Бп Ч Ч Бп Ч Бп Ч Бп Бп Ч Ч Бп Ч Ч Бп Ч Ч Бп Ланками в ряду 8-10 сіянців Сз і 5-7 Дз або 10-15 Дз і 5-7 Сп 1р.Бп 1р.Ч 1р.Дчр 1р.СпЧ 7р.Сз 3р.БпЧ Мде Ч Ч Мде
Примітка: Супутні породи – липа дрібнолиста, клен гостролистий, клен польовий, горбина звичайна, груша лісова, черемшина звичайна та інші. Чагарники – бузина червона, свидина, клен татарський, акація жовта, бруслина бородавчаста і європейська, ліщина, кизил та інші.				
С ₂ Задернілі галявини, староорні землі	1. Суцільна оранка з наступним безвідвальним розпушуванням ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння. 2. Борознування ґрунту плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням дна борозни на глибину 40-80см	2,5-3x0,5-0,7		Схеми змішування відповідно свіжим зрубам в ТУМ С ₂ без поновлення.
С ₃ Свіжі зруби а) поновлення відсутнє	1. Способи обробітку ґрунту відповідно тим, що застосовуються на зрубам у ТУМ С ₂ без поновлення (пункти 1,2,3,5). 2. На ділянках, де спостерігається надмірне зволоження – проведення борозен двовідвальним плугом і садіння сіянців у гребінь перекинутої скиби. Садіння ручне.	2,5-3x0,5-0,7 або 1,5x0,5	125 126 127 128 129 130	4-5р.Сз 1р.Дз 1р.Дз 1р.СпЧ Ланками 10-15 сіянців Дз і 7-10 СпЧ 5р.Сз 5р.Дз Ланками 10-15 сіянців Дз і 7-10 Сз

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
		5x1-0,7	131 132	1р. Гхч 1р. Ч 2 пари рядів Сз 1 пара рядів Дз
Примітки: 1. Крім дуба звичайного субборевого еко типу сосну змішують з липою дрібнолистою, кленом гостролистим, горобиною звичайною, акацією жовтою, калиною звичайною, ліщиною, грабом, вільхою чорною та інші породи. 2. В передгірських районах Карпат в ТУМ С ₂ -С ₃ в кожне 20-25 садивне місце або групами вводять псевдотсугу тисолисту (дугласію)				
б) з поновленням листяних порід та чагарників	Способи обробітку ґрунту відповідно тим, що застосовуються на зрубках без поновлення.	2,5-4x0,5-0,7	133 134 135 136	СзСзСзСзСз ДзДзДзДзДз ЯлеЯлеЯлеЯле БхаБхаБхаБха
Примітка: В ТУМ С ₃ головними породами можуть бути сосна звичайна або дуб звичайний. Дуб доцільно саджати на ділянках з поновленням осики, яка є проміжним господарем грибу, що спричиняє хворобу сосни – сосновий вертун. В культурах дуба ширина міжрядь 4-5м.				
С ₂ – С ₃ Зруби, вкриті порослю другорядних порід 1-2 класу віку	1. Прорубування коридорів шириною 2м з наступним корчуванням пнів і обробіткою ґрунту дисковими знаряддями. 2. Прорубування коридорів шириною 2м, зрізування пнів врівень із землею та обробітка ґрунту дисковими знаряддями. 3. Прорубування коридорів шириною 2,5м, проведення борозен двовідвальним плугом з поверненням родючого шару ґрунту на їх дно з можливим наступним безвідвальним розпушуванням на глибину 60-80см. 4. Прорубування коридорів шириною 4м і обробітка ґрунту дисковими знаряддями, залишення куліс із незрубаною порослю шириною 2-4м.	4-5x0,5 Садіння в коридорі 2 ^х рядів з міжряддями 1,5-2м	137 138 139 140 141 142 143 144	СзСзСзСзСз ЯлеЯлеЯлеЯле 3-4р.Сз 1р.Яле Ланками 15-20 сіяниць Сз і 5-7 Яле або Дз МдеМдеМдеМде СзСзСзСзСз ЯлеЯлеЯлеЯле МдеМдеМдеМде
Примітка: Ялину і модрина бажано саджати великомірними саджанцями.				
С ₃ Староорні землі	1. Суцільна оранка і безвідвальне розпушування ґрунту в рядах садіння на глибину 60-80см. 2. Борознування ґрунту плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням дна борозни на глибину 40-80см	4x4 , 5x5, 6x6 2,5-5x0,7-2 або 1,5x0,5	145 146 147	ТчТчТчТчТч СзСзСзСзСз 1р.Дчр 1р.СпЧ
С ₂ – С ₃ Заплави річок, вкриті чагарниками	Прорубування коридорів перпендикулярно руслу річки шириною 1,5-2м. Відстань між центрами коридорів 4-5м. Підготовка ґрунту дисковими знаряддями і ямокопачами. Садіння саджанців тополі або верби у мікропониженнях, з вогким і мокрим ґрунтом – садіння цих же порід кілками.	4x4 або 4x2 або 5x2	148 149 150 151	ТчТчТчТчТч ВрбВрбВрбВрб 1р.Тч 1р.Врб 1р.Тч 1р.Взг
С ₂ – С ₃ Заплави річок без чагарникової рослинності	Підготовка ґрунту фрезами або дисковими знаряддями і ямокопачами. Садіння великомірними саджанцями тополі., верби, а чагарників - сіянцями. Садіння ручне.	4x4 або 3x3 4x0,5	152 153 154	ТчТчТчТчТч ВрбВрбВрбВрб Тч Ч Ч Ч Ч Тч Ч Ч Ч Ч Тч
Примітка: В плакорних умовах створюють культури тополі укоріненими саджанцями районуваних гібридів і найбільш продуктивних форм євро-американської тополі (робуста, серотіна, регенерата, а при їхній відсутності – мериландіка). В заплавах річок саджають тополлю чорну і білу.				
С ₂ – С ₃ Заплави річок, які заливуються водою на	Обробітка ґрунту смугами за допомогою фрез, або дискового знаряддя. Напрямок смуг зорієнтований перпендикулярно руслу річки або основним потокам під час повені.	3x0,5	155 156 157	3-4р.Сз 1р.Ч 1р.Бп 1р.Ч Б Ч Б Ч Б Ч

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
порівняно короткий термін. Ґрунти піщані і супіщані				
Примітка: Від меженого рівня води і до брівки берега створюють чагарниковий пояс з верби трьохтичинкової, російської, кошикової, а також аморфи. Безпосередньо вздовж берега саджають 1-2 ряди калини. Від поля, а також вздовж доріг і галявин створюють 2-4 рядні живоплоти з обліпихи, шипшини, глоду і терну.				
С ₄ Свіжі зруби а) з поновленням другорядних порід	Проведення борозен двовідвальним плугом на глибину 20-25см, садіння сіянців у гребінь скиб. Садіння ручне.	4-5x1	158	Влч Влч Влч Влч
			159	Бха Бха Бха Бха
			160	Яз Яз Яз Яз Яз
б) з груповим поновленням головних і другорядних порід	1. В місцях де немає природного поновлення, проведення борозен двовідвальним плугом і садіння сіянців у гребінь скиб. Садіння ручне. 2. Проведення канав глибиною 0,7-1м і садіння сіянців в гребінь скиби 3. Ручне садіння великомірних саджанців вільхи чорної в ямки. 4. Площадками 1x1м, або 1,5x1,5м. На 1 га підготовка 500-600 площадок з розміщенням 4x4м або 4x5м. Садіння ручне. 5. Без підготовки ґрунту. Садіння кілків верби білої і ламкої в щілини, зроблені ломом.	4x1 500-700 шт/га На площадку 5 сіянців	161	Влч Влч Влч Влч
			162	Влч Влч Влч Влч
			163	Влч Влч Влч Влч
			164	Врб Врб Врб Врб
			165	2р.Яз 2р.Врб
С ₅ Свіжі зруби з нерівномірним поновленням	1. Садіння кілків верби ламкої або тополі в щілини, зроблені ломом.	500-700 шт / га	166	Врл Врл Врл Врл
			167	Тч Тч Тч Тч Тч
С ₄ – С ₅ Свіжі зруби, галявини, сіножаті низької якості	1. Влаштування канав плугами-кановокопачами. Садіння ручне. 2. Підготовка площадок-мікропідвищень бульдозерами або екскаваторами. Довжина 1,5-2м, ширина 0,7-1,2м і висота 0,5-0,7м. На 1 га 500-600 площадок. Садіння ручне.	5x1 або 5 сіянців на площадку	168	Влч Влч Влч Влч
Примітка: Зруби в С ₅ здебільшого залишаються під природне поновлення.				
ДІБРОВИ І ГРУДИ				
Д ₀ Свіжі зруби на ділянках з ухилом а) до 5 ⁰ б) 5 ⁰ - 8 ⁰ в) понад 8 ⁰	1. Суцільне корчування пнів, вичісування коріння, оранка і однорічне утримування ґрунту під чорним паром. 2. Корчування пнів смугами шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 3. Пониження пнів врівень із землею в смугах шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 4. Обробіток смуг вручну шириною 0,7-1м.	2,5-3x0,5-0,7	169	1р.Дз 1р.Ч
			170	1р.Сз 1р.Ч
			171	4р.Сав 1р.Ч
			172	Ланками в ряду 15-20 сіянців Сз і 5-7 Ч
			173	Ланками в ряду 15-20 сіянців Дз і 5-7 Ч
Д ₁ Свіжі зруби без поновлення з ухилом а) до 5 ⁰	1. Пониження пнів врівень із землею у смугах шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 2. Корчування пнів у смугах шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7	174	2р.Дз 1р.Ч
			175	1р. Дз 1р. Сп Ч

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
б) 5 ⁰ - 8 ⁰ в) понад 8 ⁰	3. Обробіток смуг вручну шириною 0,7-1м.			
Примітка: В ТУМ Д ₀ -Д ₁ використовують чагарники: скупію, клен татарський, бузину чорну, глід, бруслину, шипшину, кизил, жимолость, бирючину та інші, а також супутні породи клен польовий, грушу лісову, черешню.				
Д ₁ Свіжі зруби з поновленням другорядними породами	Способи обробітку ґрунту і садіння такі ж, як і на свіжих зрубках у ТУМ Д ₁ , де відсутнє поновлення.	6x0,5-0,7 4x0,5	176 177 178 179 180	ДзДзДзДзДз СзСзСзСзСз СавСавСавСав Зр.Дз 1р.Гхч Зр.Дз 1р.Чрш
Примітка: В ТУМ Д ₀ -Д ₁ сосну саджають лише на ділянках поблизу тваринницьких ферм та вигонів, де культури можуть пошкоджуватись тваринами, а також в перехідних ТУМ від Д ₀ -Д ₁ до С ₀ -С ₁ . Сосну чорну або кримську саджають в південних районах лісостепової зони, а в усіх інших – сосну звичайну.				
Д ₂ – Д ₃ а) свіжа і волога діброва з мертвим ґрунтовим покривом	Висівання жолудів під сапку за 1-2 роки до суцільної рубки насаджень без підготовки ґрунту.	4-8x0,5	181	ДзДзДзДзДз
б) свіжі зруби на яких є або появиться через 1 – 2 роки природне поновлення супутніх і чагарникових порід	1. Пониження пнів у смугах шириною 1,7-2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 2. Пониження пнів у смугах шириною 3м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями, садіння по центру смуг одного ряду дуба. 3. Корчування пнів у смугах шириною 2м і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 4. Без пониження пнів, ручна підготовка ґрунту смугами шириною 1-1,5м. 5. Проведення борозен двовідвальним плугом з поверненням родючого шару ґрунту на їх дно дисковими знаряддями.	6-8x0,5-0,7 4x0,5 8-10x0,5 8x0,5 або 4x0,5	182 183 184 185 186 187 188 189 190 191	ДзДзДзДзДз Зр.Дз 1р.ланками ЯзСп Ланками в ряду 15-20 сіянів Дз і 3-5Яз або Бкл 2-Зр.Дз 1р.Яз 4р.Дз 1р.Гхч 4р.Дз 1р.Чш 2-3р.Дз 1р.Яз ГхчГхчГхчГхч 2-3р.Дз 1р.Бкл або Бкл кулісами 2x0,5 в міжряддях дуба ГхчГхчГхчГхч
Примітки: 1. В ТУМ Д ₂ -Д ₃ при наявності і достатній кількості природного поновлення ясеня звичайного і порослевого дуба звичайного першої генерації ширина міжрядь збільшується до 10 і навіть 12 метрів. 2. Смуги в яких повинні зрізуватись пні, визначаються в натурі при відведенні лісосік, їх можна прорубувати також при проведенні останньої прохідної рубки. 3. Бук як домішку вводять в межах його природного ареалу. В передгір'ях Карпат крупномірними саджанцями вводять дугласію – 70-100 шт/га. 4. На зрубках, де немає поновлення ясеня звичайного, його домішка в культурах не повинна перевищувати 30% початкової кількості садивних місць. 5. В ТУМ Д ₂ -Д ₃ в ряди ясеня в кожне 15-20 садивне місце вводять ялину або модрина.				

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
Д ₂ – Д ₃ Свіжі зруби з груповим розміщенням природного поновлення	1. У місцях, де немає природного поновлення, способи обробітку ґрунту і садіння відповідно тим, що застосовуються на свіжих зрубках у ТУМ Д ₂ -Д ₃ з рівномірним поновленням супутніх і чагарникових порід. 2. Площадками 1x1м, або 1,5x1,5м, в місцях, де немає природного поновлення дуба і ясена. Садіння ручне.	2,5-4x0,5-1 На площадку 5 сянців	192 193 194 195 196	Дз чистими рядами з введенням в кожне 20 садивне місце Яле або Мде, а районах Прикарпаття Дгл 4р.Дз 1р.Гхч 4р.Дз 1р.Гшз 4р.Дз 1р.Лпд ДзДзДзДзДзДз
Примітки: 1. В ТУМ Д ₃ на зрубках можливе створення культур бархату амурського чистими рядами як головної породи з шириною міжрядь 5-7м. 2. В ТУМ Д ₂ -Д ₃ на зрубках з поновленням другорядних порід можливе створення культур дуба звичайного саджанцями висотою 0,5-0,7м (1600-1700 шт/га).				
Д ₂ – Д ₃ Зруби без поновлення	Пониження пнів у смугах шириною 2м, обробіток ґрунту дисковими знаряддями.	2,5-3x0,5-0,7	197 198 199 200 201	1р.Дз 1р.СпЧ Ланками 1-й ряд 15-20 сянців Дз 2-й ряд СпЧ 8р.Дз 2р.Гшз 4р.Дз 1р.Яв 1р.Чш 4р.Дз 1р.Гшз 4р.Дз 1р.Лпд
Д ₂ – Д ₃ Зруби, вкриті поростю другорядних порід 1-2 класу віку	1. Прорубування коридорів шириною 2-3м, пониження пнів і обробіток ґрунту дисковими знаряддями. 2. Корчування пнів у розрубаних коридорах шириною 2-3м.	6-8x0,5		Схеми змішування і розміщення відповідно свіжим зрубам з поновленням у ТУМ Д ₂ -Д ₃
Д ₁ Галявини і землі непридатні для сільськогосподарського виробництва	Суцільний обробіток ґрунту за системою чорного пару, безвідвальне розпушування ґрунту в рядах садіння на глибину 60-80см.	2,5-3x0,5-0,7 4x0,5	202 203 204 205 206 207	1р.Дз 1р.Ч або Сп 1р.Дз 1р.СпЧ 2р.Дз 1р.Ч або Сп 6р.Дз 2р.Гшз 4р.Дз 1р.Гхч 1р.Чш 6р.Дз 1р.Гшз 6р.Дз 1р.Лпд

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
Д ₂ Галіявину і землі непридатні для сільськогосподарського виробництва	1. Суцільний обробіток ґрунту за системою чорного пару, безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см. 2. Борознування ґрунту плугом-розпушувачем з одночасним розпушуванням дна борозни на глибину 40-80см.	2,5-3x0,5 або 3x0,5-0,7 4x0,5	208 209 210 211 212 213	Дз Дз Дз Дз СпЧ СпЧ СпЧ Дз Дз Дз Дз СпЧ СпЧ СпЧ Яз Яз Яз Яз 1р.Дз 1р.Сп Ч 1-й ряд ланками 15-20Дз і 5-7Яз 2- й Сп Ч 6р.Дз 2р.Гшз 4р.Дз 1р.Гхч 1р.Чш 6р.Дз 1р.Гшз 6р.Дз 1р.Лпд
Примітки: 1. В ТУМ Д ₁ , Д ₂ , Д ₃ разом з іншими супутніми породами саджають черешню звичайну, а в районах Поділля – береку лікарську і модрина японську. 2. В межах природного ареалу як домішку до дуба використовують бук лісовий, явір, горіх ведмежий. 3. На заплавах, зокрема на безлісних ділянках, в ТУМ Д ₂ -Д ₃ саджають культури тополі.				
Д ₄ Свіжі зруби а) поновлення відсутне	1. Проведення борозен двовідвальним плугом і садіння сіянів в гребінь скиби. Садіння ручне. 2. Площадками 1x1м, або 1,5x1,5м в місцях, де немає поновлення. На 1 га 500-700 площадок.	4x1 на площадку 4-5 сіянів	214	Влч Влч Влч Влч
б) групове поновлення	1. Площадки 1x1м, або 1,5x1,5м в місцях, де немає природного поновлення. Садіння ручне. На 1 га 500-700 площадок,	На площадку 5 сіянів Влч, або 1 кілок Врб	215 216	Влч Влч Влч Влч Врб Врб Врб Врб
Примітка: В ТУМ В ₄ другою головною породою в суміші з вільхою може бути ясен звичайний (болотний екотип). Вводять його в культури ланками довжиною 2,5-3,5м до 30% від кількості садивних місць.				
Д ₅ Зруби з груповим розміщенням порослі і самосіву вільхи	1. Площадками 1x1м, або 1,5x1,5м в місцях, де немає природного поновлення. На 1 га 500x600 площадок. Садіння ручне.	На площадку 5 сіянів	217	Влч Влч Влч Влч Влч
Д ₅ Заплавні ділянки на зрубах	1. Площадками 1x1м, або 1,5x1,5м в місцях, де немає природного поновлення. На 1 га 500-600 площадок. Садіння ручне.	На площадку 5 сіянів	218 219	Врб Врб Врб Врб Тч Тч Тч Тч
Примітка: В ТУМ С ₃ , С ₄ , С ₅ , Д ₄ , Д ₅ при створенні культур групамі вводять калину звичайну і смородину чорну, в зелених зонах – черемшину звичайну.				
<p style="text-align: center;">Типи лісових культур для яружно-балкових земель поліської і лісостепової зон.</p> <p>Прияружні і прибалкові староорні землі, пустирі і крутосхили, яружно-балкові та інші ділянки, непридатні для сільського господарства. ґрунти дерново-підзолисті, сірі світло- і темно-сірі лісові. За механічним складом від важко- і легкосуглинкових до супіщаних, сильно-, середньо- і слабозмитих, з різним ступенем задерніння. Експозиція схилів різна. Розміщення садивних місць 2,5-3x0,5. Садіння лісових культур і догляд за ними виконується механізованим шляхом. При ланковому способі змішування довжина ланки дуба і сосни 5-8м, супутніх порід 4-5м, чагарникових 2,5-3м.</p>				

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
Прибалкові та прияружні ділянки, а також схили до 5 ⁰ С ₀ – С ₁	<p>1. Суцільний обробіток ґрунту за системою чорного пару. Безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см в рядах садіння. При необхідності для затримування вологи – влаштування по верхній межі ділянок водозатримуючих валів і канав заповнених хмизом та іншими рослинними залишками, снігозатримування, щілювання, борознування, кротування, застосування контурної та ступінчатої (комбінованої) оранки, а також інші вологонакопичувальні протиерозійні заходи. Весною перед садінням – поновлення ґрунту боронуванням. Перед початком робіт з обробітку ґрунту, загортання яруг глибиною до 5-6м, виположування схилів, прибирання перешкод (каміння, окремих дерев та чагарників), будівництво водозатримуючих і водонаправляючих валів, лотків-водоскидів та загат.</p> <p>2. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту на їх дно дисковими знаряддями.</p> <p>3. Наорювання смуг шириною 15-30м із залишенням між ними незораних смуг шириною 2,5-3м для зменшення ерозії ґрунтів. Смуги обробляють за системою чорного пару. В рядах садіння восени проводиться безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см, а весною боронування.</p>	2,5-3x0,5-0,7	220 221 222	3-4р.Сз 1р.Клп 3-4р.Сз 1р.Дчр 2-3р.Сз 1р.Яз
С ₂	-- * --	2,5-3x0,5-0,7	223 224 225 226 227	2-3р.Сз 1р.СпЧ Ланками Сз Дз Ч 1р. Дчр 1р. Ч 1р. Бп 1р. Ч Бп ЧЧ Бп ЧЧ
<p>Примітка: Для С₀-С₁ чагарники – шипшина, дика маслинка, скумпія, глід, терен, клен татарський; супутні породи – клен польовий і груша лісова. Для С₂ чагарники – клен татарський, барбарис звичайний, свидина, ліщина, черемшина пізня і звичайна, бруслина європейська; супутні породи – дуб (субореєвий екотип), липа, горобина звичайна, груша лісова, клени гостролистий і польовий. Акацію білу саджають навколо діючих яруг (3-4 ряди) та на сильно еродованих схилах зі свіжими та достатньо багатими ґрунтами в суміші з чагарниками і супутніми породами. Супутні породи для Д₀-Д₁ – груша, черешня, клен польовий, липа. Чагарники – клен татарський, шипшина, скумпія, глід, терен, барбарис звичайний, маслинка.</p>				
Д ₀	-- * --	2,5-3x0,5	228 229	2р.Дз 1р.Ч 3р.Сз 1р.Гшз
Д ₁	-- * --	2,5-3x0,5	230 231 232	1р.Дз 1р.Ч 2р.Дз 1р.Ч 2р.Сз 1р.Ч
Д ₂	-- * --	2,5-3x0,5-0,7	233	1р.Дз 1р.Клп Ч
<p>Примітки: 1. В ТУМ Д₁-Д₂ як домішку до дуба використовують всі супутні і чагарникові породи, які ростуть з ним в насадженнях природного походження. 2. В ТУМ С₂-Д₂ в кожне 15-20 садивне місце можна вводити модрина, а замість дуба як головну породу використовують горіх чорний. 3. Колючі чагарники висаджують 3-4 рядами по периметру заліснюваних ділянок або вводять їх кулісами через кожні 40-50 метрів.</p>				
Схили стрімкістю 5 ⁰ - 8 ⁰	<p>1. Наорювання смуг шириною 15-30м із залишенням між ними незораних смуг шириною 2,5-3м для зменшення ерозії ґрунтів. Смуги обробляють за системою чорного пару. В рядах садіння восени проводиться безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80см, а весною боронування.</p> <p>2. Проведення борозен двовідвальним плугом і повернення родючого шару ґрунту</p>			Типи, способи створення лісових культур і схеми змішування порід такі ж, як і в

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
	на їх дно дисковими знаряддями.			ділянках з ухилом до 5 ⁰ .
Схили стрімкістю 9 ⁰ - 12 ⁰ С ₁ – С ₂	1. Наорювання терас шириною 2,5-3м із зворотнім схилом 2 ⁰ -3 ⁰ з обробітком їх за системою чорного пару. Відстань між центрами терас 3-4м. Безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80 см, а весною – боронування. 3. Ручний обробіток ґрунту влаштуванням площадок довжиною 2-2,5м і шириною 1-1,5м. На 1га 1000-1200шт.		234 235	Ланками Сз Клп Ч Ланками Акб Ч
Д ₁	-- * --		236	Ланками Дз Клп Ч Сз
Д ₂	-- * --		237 238	Ланками Дз Лпд Ч 1р.Дз 1р.Лпд Ч
Примітки: 1. На кожній терасі висаджують один ряд сіянців. 2. Між терасами під сапку без обробітку ґрунту висівають насіння чагарникових порід.				
Схили стрімкістю 13 ⁰ - 35 ⁰ С ₁ – С ₂ Д ₁ – Д ₂	1. Влаштування врізних лавовидних терас шириною 2,5-3,5м із зворотнім схилом 3 ⁰ -4 ⁰ і безвідвальне розпушування ґрунту на глибину 60-80 см. Одночасно з терасуванням – влаштування доріг-терас і розворотів для тракторів та інших машин. 2. Ручний обробіток ґрунту влаштуванням площадок довжиною 2-2,5м і шириною 1-1,5м. На 1га 1000-1200шт.			Способи створення культур і змішування порід ті ж самі, що й для ділянок зі стрімкістю схилів 9 ⁰ - 12 ⁰
Схили стрімкістю 36 ⁰ і більше С ₁ – С ₂	Наорювання терас кіньми з шириною полотна 0,7-1,4м із зворотнім схилом 2 ⁰ -3 ⁰ . Відстань між центрами терас 2,5-3,5м. Садіння сіянців і догляд за лісовими культурами ручні.			Схеми змішування порід такі ж як і для ділянок з ухилом 9 ⁰ - 12 ⁰
Днища і схили яруг, вузькі водопідвідні улоговини С ₁ – С ₂ Д ₁ – Д ₂	Зняття дернини і укладання її з нижньої сторони площадки дерном донизу, влаштування терас - площадок довжиною 1,5-2м, шириною 0,7-1м. Відстань між площадками 2,5-3м. ручне розпушування терас на глибину 20-25 см.		239 240 241	Ланками АкбЧОбк Ланками Кз Мал Арч Ірк Трк Шпс Смч Гдк Садіння чагарникових верб
Примітка: На кожній площадці висаджують три сіянці акації або коренепаросткових чагарників. Акація і чагарники можуть чергуватись рядами або через одну площадку в ряду. Обліпиху, калину та інші коренепаросткові чагарники висаджують по днищах яруг.				
Ділянки між відвершками ярів Д ₀ – Д ₁	Влаштування площадок корчувачами, навісними площадковлаштувачами, бульдозерами, до ножів яких приварені спеціальні зуби розмір площадок по довжині 2-3м і ширині 1,5-2м. На 1га 600-800 площадок.		242 243	Дз Дз Дз Дз Ч Ч Ч Ч Сз Сз Сз Сз Ч Ч Ч Ч
С ₀ – С ₁	-- * --		244	Сз Сз Сз Сз
Примітки: 1. На кожній площадці висаджують 5 сіянців. 2. В південних районах лісостепової зони крім сосни звичайної, вводять сосну чорну і кримську. На ділянках, які підстелені вапняками, сосна крейдяна (Харківська, Луганська і Донецька області).				

Типи лісорослинних умов, характеристика лісокультурної площі	Спосіб обробітку ґрунту	Розміщення садивних місць, м	Номер технологічної схеми	Схеми змішування порід
Кам'янисті тракторонедоступні крутосхили С ₀ – С ₁ Д ₀ – Д ₁	Буріння свердловин глибиною 60-70см, закладання вибухівки і влаштування площадок-лунок діаметром 1,2-2м, 400-800 шт/га. Планування дна і ручне садіння 3-7 сіянців у кожен лунку.		245	Сз Сз Сз Сз
Днища ярів і конуси виносу С ₂ – С ₃	Ручний обробіток ґрунту смугами поперек днища ярів. Ширина смуг 0,7м, між центрами смуг 1-1,5м. Розміщення садивних місць 1-1,5x0,4-0,5м.		246 247 248 249	Вртр Вртр Вртр Кз Кз Кз Кз Кз Обк Обк Обк Обк Смч Смч Смч Смч
Примітка: По днищах ярів саджають чагарникові верби, а також обліпиху, калину, аронію, смородину чорну, іргу, шипшину, малину та інші коренепаросткові породи.				
Днища ярів і конуси виносу Д ₂ – Д ₃	1. Влаштування по днищах ярів площадок бульдозерами, навісними площадковлаштувачами або корчувачами. Довжина площадок 2-2,5м і ширина 1-1,5м. На 1га 1000-1200 шт. 2. Ручний обробіток ґрунту влаштуванням площадок довжиною 2-2,5м і шириною 1-1,5м. На 1га 1000-1200шт. 3. Влаштування ям ямокопачами для садіння крупномірних саджанців тополі, або верби з розміщенням 4x2, 4x3, 4x4м. 4. Садіння кілків верби білої або тополі у щілини, зроблені ломами чи іншими знаряддями.		250 251 252 253	Тб Тб Тб Тб Тч Тч Тч Тч Врб Врб Врб Врб Врл Врл Врл Врл
Примітки: 1. Для садіння по днищах ярів також доцільно саджати тополю білу, яка дає чисельні кореневі паростки. 2. На стрімких майже прямовисних схилах ярів, де обробіток ґрунту неможливий, висівають врозкид насіння клена ясенелистого, айланту, аморфи, бузку і акації білої, а також саджають живці берези та оцтового дерева.				

Примітка: В основу типів лісових культур покладено роботу Вакулюка П. Г., Самоплавського В.І. „Лісовідновлення та лісорозведення в рівнинних районах України” (Фастів. Поліфаст. 1998).

Умовні позначення та скорочення

Деревні і чагарникові породи

Сз	сосна звичайна	Врб	верба біла
Сб	сосна Банкса	Врл	верба ламка
Сав	сосна австрійська (чорна)	Вртр	верба тритичинкова
Яле	ялина європейська	Бха	бархат амурський
Мде	модрина європейська	Гшз	груша звичайна
Дгл	дугласія	Грз	горобина
Дз	дуб звичайний	Гхч	горіх чорний
Дчр	дуб червоний (бореальний)	Бер	берека лікарська
Бкл	бук лісовий	Обк	обліпіха крушиновидна
Яз	ясен звичайний	Кз	калина звичайна
Яв	явір	Мал	малина
Клг	клен гостролистий	Арч	аронія чорноплідна
Клп	клен польовий	Ірк	ірга овальна (круглолиста)
Взг	в'яз гладкий	Трк	терен колючий
Акб	акація біла	Шпс	шипшина собача
Влч	вільха чорна	Гдк	глід колючий
Бп	береза повисла (пухнаста)	Смч	смородина чорна
Лпд	липа дрібнолиста	Сп	супутні породи
Тб	тополя біла	Ч	чагарники
Тч	тополя чорна		

Аркуш 1

ФОНД ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ
за станом на 01.01.2025 року
Філія "Сарненське лісове господарство" ДП "Ліси України"
Страшівське лісництво

Квар- тал	Виділ, під- виділ	Пло- ща, га	Категорія земель і її характери- стика	Тип лісу, ТЛУ	Схема ство- рення лісових культур	Голов- на порода	Рік про- ведення заходу по лісо- віднов- ленню
--------------	-------------------------	-------------------	---	---------------------	---	------------------------	---

Експлуатаційні ліси
СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР-ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ

43	10	7.7	Галлявина	А1С	1	СЗ
Разом		7.7				
			в тому числі за головними породами			
		СЗ				7.7
Разом по категорії лісів						7.7
РАЗОМ ПО ЛІСНИЦТВУ						
						7.7
			в тому числі			
			СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР-ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ			
						7.7
			із них:			
		СЗ				7.7

Відомість
інших заходів з формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних
і не пов'язаних із веденням лісового господарства

Філія «Сарненське лісове господарство» ДП «Ліси України»

Страшівське лісництво

Квартал	Виділ, підвиділ	Площа, га		Протяжність (для лінійних виділів), км	Група порід	Група віку	Запас деревини, що вирубується	
		загальна	що вирубується				ростучої	сухостійної
1. Інші заходи з формування і оздоровлення лісів								
1.1. Рубки, пов'язані з розчищенням кварталних просік								
Експлуатаційні ліси								
42	22	0,5	0,5	1,5	м'яколистяні	молодняки	3	-
Усього по категорії лісів і лісництву:		0,5	0,5	1,5			3	

